

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 201/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. V., bytom S., zastúpeného advokátkou JUDr. V. Š., S., ktorou namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 19, čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 17 Co 387/03 z 9. júla 2004 a rozhodnutím generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. VI/2 Pz 212/05 z 31. mája 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2005 doručená sťažnosť Ing. J. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 19, čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 387/03 z 9. júla 2004 (pozn.: sťažovateľ nesprávne uvádza sp. zn.

5 C 557/98) a rozhodnutím generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) sp. zn. VI/2 Pz 212/05 z 31. mája 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že 3. augusta 2004 mu bol doručený označený rozsudok krajského (odvolacieho) súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5 C 557/98 z 26. novembra 2002. Zo sťažnosti vyplýva, že citovaným prvostupňovým rozsudkom bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy.

Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal 18. augusta 2004 dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2 Cdo 214/2004 zo 16. decembra 2004 odmietol z dôvodu, že v prejednávanej veci nezistil prípustnosť dovolania a nemožno ho vyvodit' ani z ustanovenia § 237 a § 238 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

V nadväznosti na to sa sťažovateľ obrátil podnetom z 8. februára 2005 na generálneho prokurátora s návrhom na podanie mimoriadneho dovolania proti rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 17 Co 387/03 z 9. júla 2004. Generálny prokurátor poveril Krajskú prokuratúru v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“), aby preskúmala predmetný rozsudok krajského súdu. Krajská prokuratúra oznámila sťažovateľovi listom sp. zn. Kc 2033/05 zo 14. marca 2005, „... že súd vyvodil právny záver v súlade s vykonaným dokazovaním, že sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku v plnom rozsahu“, a preto podnet sťažovateľa odložila.

Keďže sťažovateľ vychádzajúc z obsahu citovaného listu krajskej prokuratúry zastával názor, že táto sa jeho podnetom vôbec nezaoberala, podal 22. apríla 2005 opakovaný podnet Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“). Dňa 2. júna 2005 bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie generálnej prokuratúry sp. zn. VI/2 Pz 212/05 z 31. mája 2005, „... ktorým prokurátor netrestného odboru JUDr. V. B. sa s rozhodnutím súdov stotožnil, ďalej sa stotožnil so spôsobom, ako aj z dôvodmi odloženia...“, predchádzajúceho podnetu sťažovateľa krajskou prokuratúrou.

Pretože sťažovateľ nebol spokojný so spôsobom vybavenia ani jeho opakovaného podnetu, podal generálnej prokuratúre 20. júna 2005 ďalší podnet, avšak tento nebol taktiež podľa neho „... vybavený v zmysle zákona, naopak prokurátorka JUDr. T. J. sa vo svojom oznámení o vybavení opakovaného podnetu sp. zn. Se-St' 11/05 z 24. júna 2005 zaoberala iba konštatáciou doterajších postupov prokuratúry pri vybavovaní mojich podnetov a mojou žiadosťou o osobné prijatie“. Sťažovateľ upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v jeho ostatnom podnete „... som rozkladom oznámeného opatrenia prokurátora z 31. 05. 2005 poukázal na porušenie povinnosti dozorujúceho prokurátora, ktoré mu vyplývajú zo zákona pri vybavovaní podnetov fyzických osôb dotknutej a poškodenej právoplatným rozhodnutím súdu, nakoľko v danom prípade to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov mojej osoby“.

Sťažovateľ zastáva názor, že: „... som ako fyzická osoba bol poškodený na svojich základných právach garantovaných Ústavou SR v zmysle jej čl. 12 ods. 1, čl. 19, čl. 46 a čl. 48 ods. 2, vrátane môjho práva občana Slovenskej republiky na spravodlivý súdny proces tým, že moje návrhy na doplnenie a vykonanie dôkazov neboli súdmi vôbec vzaté v úvahu, ako aj tým, že napriek všetkým tým dôkazom, ktoré boli vykonané v jednotlivých stupňoch súdneho konania č. k. 5 C 557/98 na prvostupňovom a odvolacom súde od podania žaloby v r. 1998 a svedčili jednoznačne v môj prospech, Krajský súd v Košiciach vydal rozhodnutie zo dňa 9. júla 2004 spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci na ochranu mojej osobnosti a Generálny prokurátor Slovenskej republiky napriek zákonným dôvodom v zmysle § 243e ods. 1 v spojení s § 243f ods. 1 písm. c) O. s. p. opakovane odmietol moje podnety k podaniu mimoriadneho dovolania, ktorým by napadol vyššie citované právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení predmetnej veci.“

Preto sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd „... v dôsledku nesprávneho postupu generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorým odmietol môj podnet k podaniu mimoriadneho dovolania a poškodil ma na mojich právach, súd rozhodol o zrušení rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 C 557/98 zo dňa 9. júla 2004 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 387/03 z 9. júla 2004

V zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, IV. ÚS 139/04). Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti

rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z listinných dôkazov, ktoré k nej sťažovateľ pripojil, vyplýva, že napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 3. augusta 2004. Sťažnosť sťažovateľa z 12. júla 2005 bola ústavnému súdu doručená 14. júla 2005 a podaná na poštovú prepravu 13. júla 2005.

Sťažovateľ v predmetnej veci podal generálnemu prokurátorovi 8. februára 2005 podnet na podanie mimoriadneho dovolania, následne podaním z 22. apríla 2005 opakovaný podnet a napokon 20. júna 2005 podal ďalší podnet.

Zachovanie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odôvodňoval sťažovateľ tým, že svoju sťažnosť podal „... v zákonom stanovenej lehote dvoch mesiacov od oznámenia opatrenia Generálnej prokuratúry SR č. VI/2 Pz 212/05-17 zo dňa 31. mája 2005, ktoré mi bolo doručené 2. júna 2005...“.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi (§ 243e až 243j OSP) nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (mutatis mutandis I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03 a iné).

V súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou ústavný súd opakovane vyslovil, že mimoriadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ nemôže uplatniť osobne a s ktorým sa ako právny účinok nespája priame odstránenie opodstatnene namietnutého porušenia ústavného práva alebo slobody, nemá povahu účinného právneho prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, teda takého právneho prostriedku, ktorý musí

sťažovateľ vyčerpať skôr, ako sa v konaní pred ústavným súdom môže uchádzať o ochranu svojich práv podľa čl. 127 (mutatis mutandis II. ÚS 34/99, III. ÚS 146/03, III. ÚS 11/04).

Podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nemožno preto považovať za využitie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde. Pre posúdenie otázky zachovania lehoty v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nie je preto rozhodujúce, kedy bolo sťažovateľovi doručené oznámenie o odložení jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania ani ďalších opakovaných podnetov, ale dátum nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu (3. augusta 2004).

Sťažovateľ sa teda ústavnej ochrany svojich základných práv namietaným rozsudkom krajského súdu domáhal až po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti namietanému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

2. K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa rozhodnutím generálneho prokurátora sp. zn. VI/2 Pz 212/05 z 31. mája 2005

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť

porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 201/03, II. ÚS 144/05, IV. ÚS 100/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovateľ namieta, že postupom generálneho prokurátora došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy, ako aj čl. 12, čl. 19 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Porušenie vidí v rozhodnutí generálneho prokurátora, ktorým nevyhovел jeho podnetu a nepodal mimoriadne dovolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 Co 387/03 z 9. júla 2004.

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. OSP. Z týchto ustanovení je nad všetky pochybnosti zrejmé, že ide o mimoriadny opravný prostriedok ako procesný inštitút, využitie ktorého patrí generálnemu prokurátorovi. Nejde teda o základné právo sťažovateľa, ktoré by bolo možné zahrnúť pod ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd stabilne judikoval, že na akceptovanie, resp. vyhoviecie podnetu na podanie návrhu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. osoba, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie a generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Ústavný súd vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05). Vzhľadom na to generálny prokurátor nemohol odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť namietané porušenie základných práv sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Zároveň bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže ústavný súd odmietol sťažnosť v celom rozsahu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2005